

## 3 KULTURNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE

### ÚVOD



Kulturní politika Evropské unie – nejúspěšnější evropský kulturní projekt „Evropské hlavní město kultury“. UNESCO a světové kulturní dědictví. Památky UNESCO v České republice. Velké osobnosti evropské kulturní politiky – Melina Mercouri a Jack Lang.

---

### CÍLE



Seznámit studenty s projektem Evropské hlavní města kultury, ukázky z programu a zaměření dvou českých měst, které se staly EHMK – Praha (2000), Plzeň (2015). UNESCO a památky ze Seznamu světového kulturního dědictví.

---

### KLÍČOVÁ SLOVA



Evropské hlavní město kultury, UNESCO, Památky UNESCO v České republice, Melina Mercouri, Jack Lang – osobnosti evropské kulturní politiky.

---

### 1.1 Evropské hlavní město kultury

Projekt Evropská města kultury byl přijat Radou ministrů EU v roce 1985 s cílem přispět ke sblížení evropských národů. Každoročně získávají označení Evropské město kultury jedno či více z evropských měst, která se poté mohou těšit i z finanční podpory z programů EU. Praha podala žádost o kandidaturu v roce 1995 a o rok později byla rozhodnutím Rady ministrů kultury EU jmenována jedním z devíti Evropských měst kultury pro jubilejní rok 2 000 (společně s Avignonem, Bergenem, Bruselem, Bolognou, Krakovem, Rejkjavíkem, Helsinkami, Santiagem de Compostela). V roce 2015 byla Evropským městem kultury Plzeň. Dalším Evropským městem kultury bude některé z měst České republiky v roce 2028.

**Při výběru měst se přihlíží:**

- **původně** – silný evropský i regionální rozměr, historická tradice, zajímavé památky, bohatá živá kultura, festivaly, bohatá infrastruktura, kvalitní zázemí a finanční prostředky
- **dnes** – především podněty ke kulturnímu rozvoji a změnám v dané lokalitě, nastartování nového procesu změny uvažování o kultuře a její roli ve společnosti, kultivace prostředí, stavba nových kulturních institucí – galerií, divadel, kulturních zón, využití industriálních objektů s funkcí kulturních center – stavět na veřejných diskuzích, komunitním plánování, propojování lidí – rozvoj občanské společnosti, **podpora trvale udržitelného rozvoje města a regionu**

**Přínos** – dlouhodobý pozitivní dopad v oblastech ekonomiky a sociálního rozvoje, rozvoj kulturního života, nárůst cestovního ruchu, obnova kulturních zařízení a infrastruktury a rozvoj kreativního průmyslu s pracovními místy

#### **Příklady:**

**Plzeň** 3 400 000 mil. návštěvníků, rozvoj cestovního ruchu – ubytování v hotelích, stravování, úspěšnost výstav a projektů, participace obyvatel, schválení dalších rozvojových projektů

**Liverpool** (2008) přilákalo o 9,7 mil. více turistů, z titulu vytěžilo čistý zisk 800 mil. liber, přičemž projekt stál sám o sobě 117 mil. liber.

Na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO figuruje sedmnáct zajímavých míst a památek z České republiky. Znáte je všechny? A už jste je navštívili?

## **1.2 UNESCO. Úmluva o světovém dědictví**

UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) - Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu je mezinárodní vládní organizace při Organizaci spojených národů, založená v roce 1945 v Londýně. UNESCO má sídlo v Paříži a jejím posláním je přispívat k vzájemnému porozumění a sbližování mezi národy na základě mezinárodního rozvíjení výchovné, vzdělávací, vědecké a ostatní kulturní činnosti.

V roce 1972 přijaly členské země UNESCO Úmluvu o světovém dědictví, která doplňuje úpravu péče o přírodní a kulturní památky jednotlivých zemí a která směřuje k identifikaci, ochraně, obnově prezentaci nejvýznamnějších světových památek. Na základě Úmluvy byl konstituován Výbor pro světové dědictví (World Heritage Committee) a Fond světového dědictví (World Heritage Fund), které začaly pracovat v roce 1976. Spolupráce České republiky s UNESCO v oblasti péče o kulturní dědictví je v kompetenci Ministerstva kultury. Největší podíl spolupráce je založen na naplňování Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví. Jedná se o unikátní mezinárodní právně závazný dokument, který spojuje princip ochrany kulturního dědictví s ochranou přírody. Na základě Úmluvy se vytváří **Seznam světového dědictví** (World Heritage List), do něhož jsou zapisovány památky s mimořádnými univerzálními hodnotami. (Pro tento seznam se v České republice často užívá název Seznam památek UNESCO, který však není přesný.) O zápisu do prestižního Seznamu světového dědictví rozhoduje Výbor světového dědictví, složený ze zástupců smluvních stran úmluvy. Ve svých rozhodnutích se Výbor opírá o odborná stanoviska

poradních organizací. V oblasti kulturního dědictví je tímto orgánem ICOMOS (International Council of Monuments and Sites) – Mezinárodní rada pro památky a sídla.

ČSFR přistoupila k Úmluvě dne 15. 11. 1990 a závaznou se pro ni stala dnem 15. 2. 1991. Na základě sukcese je platná pro ČR. Text Úmluvy a oznámení o přístupu byly publikovány ve Sbírce zákonů č. 159/1991 Sb.

Hlavním posláním Úmluvy je povinnost smluvního státu zabezpečit označení, ochranu, zachování a předávání kulturního a přírodního dědictví budoucím generacím. Stát to zajistí při maximálním využití svých vlastních zdrojů, případně s mezinárodní pomocí a spoluprací.

Základním principem výběru památek do Seznamu světového dědictví je jejich mimořádná hodnota, jedinečnost, autenticita a celistvost. Z toho vyplývá, že v Seznamu nemohou být všechny hodnotné památky. Seznam je reprezentativní a zapsané památky částečně symbolicky zastupují určitý stavební typ daného období v určitém širším regionu. Na druhé straně výběr podléhá i geopolitickým hlediskům, protože Výbor pro světové dědictví usiluje o vyvážené zastoupení jednotlivých členských států úmluvy a světadílů jako celků.

Pro zápis na Seznam světového dědictví je nezbytné v nominační dokumentaci a v průběhu expertního posuzování prokázat, že nominovaná památka (lokalita) splňuje jednu či více z dále uvedených kritérií, splňují požadavek maximální autenticity a je prokázána dostatečnost koncepčních materiálů, zajišťujících uchování památky do budoucnosti:

Kritéria pro kulturní památky jsou uvedena v článku 24 prováděcích směrnic Úmluvy: Každá světová památka by měla:

- (1) představovat mistrovské dílo lidského tvůrčího génia,
- (2) vykazovat významnou vzájemnou výměnu lidských hodnot během určitého časového období nebo v určité kulturní oblasti světa, a to v oblasti rozvoje architektury nebo techniky, monumentálního umění, urbanismu nebo krajinářství;
- (3) být nositelem jedinečného nebo alespoň výjimečného svědectví o kulturních tradicích nebo civilizaci dosud existující nebo zaniklé;
- (4) být vynikajícím příkladem určitého typu budovy nebo architektonického či technologického souboru nebo krajiny, jež ilustruje určité významné období historie lidstva;
- (5) být vynikajícím příkladem tradičního lidského osídlení nebo využívání půdy, typického pro určitou kulturu či kultury, a to zvláště v případě, kdy by tyto prvky mohly být narušeny v důsledku vzniku nevratných změn;
- (6) být přímo či hmatatelně spojena s událostmi nebo živými tradicemi, myšlenkami či vírou, uměleckými a literárními výtvoři výjimečného celosvětového významu (Výbor zastává názor, že toto kritérium by mělo být důvodem pro začlenění do Seznamu pouze za výjimečných okolností a ve spojení s dalšími kulturními nebo přírodními kritérii);

**Národní památkový ústav** z pověření Ministerstva kultury zpracovává podklady pro nominace památek České republiky na Seznam světového dědictví v oblasti kulturního dědictví. Územní pracoviště NPÚ připravují podklady pro monitorovací zprávy o těch českých památkách, které již na tomto prestižním Seznamu zapsány jsou.

V současné době (2013) má Seznam světového dědictví 981 položek (památek) ve 160 zemích. Z toho je 759 památek kulturních, 193 přírodních a 25 smíšených (tj. s kulturními i přírodními hodnotami). K září 2013 bylo členy Úmluvy o ochraně světového dědictví 190 států. (Z toho i vyplývá, že ne všechny státy Úmluvy již mají na tomto seznamu nějakou památku.) Seznam světového dědictví je spolu se stručnými popisy k dispozici na adrese Centra pro světové dědictví (World Heritage Centre) na stránkách [http://whc.unesco.org/en/list/\(externí odkaz\)](http://whc.unesco.org/en/list/(externí odkaz)) (anglická verze). [http://whc.unesco.org/fr/list/\(externí odkaz\)](http://whc.unesco.org/fr/list/(externí odkaz)) (francouzská verze).

Od roku 2006 byly zveřejněny i záměry jednotlivých zemí na příští nominace, a to na stránkách <http://whc.unesco.org/en/tentativelist/> (externí odkaz) a <http://whc.unesco.org/fr/listeindicative/> (externí odkaz).

Česká republika má na seznamu UNESCO 17 lokalit, uvedeme některé z nich:

**Historické jádro Prahy** (1992) bylo na Seznam zapsáno v rozsahu Pražské památkové rezervace. Představuje unikátní celek historických pražských měst Starého Města, Josefova, Nového Města, Vyšehradu, Malé Strany a Hradčan s dominantou Pražského hradu, s Karlovým mostem a bezpočtem kostelů a paláců. Velkorysý středověký založení Nového Města v návaznosti na starší urbanistickou strukturu a dochované architektonické bohatství svědčí o uměleckém, společenském a kulturním vlivu města od středověku do současnosti.

**Historické jádro Českého Krumlova** (1992) bylo zapsáno na Seznam v rozsahu městské památkové rezervace. Český Krumlov s početným souborem významných architektonických památek je reprezentantem mimořádně intaktně dochovaného středověkého feudálního města, které se rozvinulo podél meandrů řeky Vltavy ve vazbě na gotický hrad, postupně přestavěný na velkolepý zámek s cennými renesančními a barokními částmi.

**Historické jádro Telče** (1992) bylo na Seznam zapsáno v rozsahu městské památkové rezervace. Telč představuje jedinečné celistvě dochované drobnější středověké město s vodním opevněním, dominantním zámekem dochovaným v podobě pozdně gotických a renesančních přestaveb a s mimořádně působivými frontami městských domů renesančního a barokního tvarosloví kolem náměstí.

**Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře** (1994) Poutní kostel u Žďáru nad Sázavou byl na počest českého svätce postaven na počátku 18. století z podnětu opata zdejšího cisterciáckého kláštera. Autorem jedinečného půdorysného a hmotového řešení kostela a celého areálu byl geniální architekt Jan Blažej Santini. Památka na Seznamu reprezentuje i originální invenci českého gotizujícího baroku 1. čtvrtiny 18. století.

**Kutná Hora: historické jádro města s kostelem sv. Barbory a katedrálou Panny Marie v Sedlci** (1995). Pod tímto názvem byla na Seznam světového dědictví Kutná Hora zapsána a zahrnuje městskou památkovou rezervaci Kutná Hora a kostel Panny Marie v předměstí Sedlec. Kutná Hora představuje středověké královské město, jehož prosperita a výstavnost byla podmíněna bohatstvím stříbrných dolů. Vrcholně gotický kostel sv. Barbory katedrálního typu je jedním z pokladů pozdně středověké architektury, stejně jako gotický cisterciácký chrám v Sedlci, invenčně opravený na počátku 18. století Janem Blažejem Santinim v duchu českého gotizujícího baroku.

**Kulturní krajina Lednice-Valtice** (1996) byla na Seznam zapsána v rozsahu krajinné památkové zóny Lednicko-Valticko a svými 200 km<sup>2</sup> je jedním z největších člověkem koncepčně upravených areálů v Evropě. Přestavuje dílo vzniklé v průběhu 17.-20. století na panství rodu Liechtensteinů. Spolu s barokním zámekem ve Valticích a klasicistním a novogoticky přestavěným zámekem v Lednici obsahuje množství dalších cenných klasicistních a romantických usazených v krajině upravené podle principů romantického krajinářství.

**Vesnice Holašovice** (1998) byla na Seznam světového dědictví zapsána v rozsahu památkové rezervace. Holašovice reprezentují mimořádně celistvě dochované historické jádro vesnice s pravidelným středověkým založením, s početným souborem zděných vesnických staveb z 18.-19. století a zastupují v evropském regionu zcela jedinečný styl jihočeského lidového baroku.

**Zahrady a zámek v Kroměříži** (1998) byly na Seznam světového dědictví zapsány v rozsahu národní kulturní památky arcibiskupský zámek v Kroměříži s Podzámeckou a Květnou zahradou. Celek reprezentuje výjimečně celistvý obraz barokního sídla olomouckého biskupství se zahradami založenými podle vrcholně barokních principů a ovlivňujícími tuto tvorbu ve střední Evropě.

**Zámek v Litomyšli** (1999) byl zapsán na Seznam světového dědictví v rozsahu národní kulturní památky zámek Litomyšl. Je charakteristickou ukázkou renesančního zámku s arkádovým nádvořím, typem sídla početně stavěného v českých zemích, se svébytným výrazem daným místními uměleckými vlivy, dále rozvíjejícími italské podněty. Zámek s kvalitní výzdobou obsahuje i mladší barokní zásahy z 18. století a spolu s komplexem hospodářských staveb dokládá obraz feudálního sídla svého druhu.

**Sloup Nejsvětější Trojice v Olomouci** (2000) byl na Seznam světového dědictví zapsán jako část souboru národní kulturní památky Soubor sloupu a kašen v Olomouci. Sloup představuje vrcholný příklad památníku morových epidemií, uměleckého díla charakteristického pro prostředí evropských měst v období baroku. Jeho monumentální zjev je přitom syntézou architektonického hmotového pojetí s vnitřní kaplí a vertikálního řešení s početnou skupinou skulptur mimořádné umělecké hodnoty. Byl postaven v polovině 18. století jako kompoziční vrchol celku barokních děl na Horním náměstí historické moravské metropole.

**Vila Tugendhat v Brně** (2001) je zapsána v rozsahu národní kulturní památky. Vila je vynikajícím příkladem světové funkcionalistické architektury, jedním z klíčových děl architekta Miese van der Rohe. Vila byla ve své době ztělesněním moderních názorů na bydlení ve vzájemně se prostupujících prostorech, s těsnou vazbou na přilehlou zahradu, s využitím moderních stavebních postupů a konstrukčních principů při vysoké kvalitě použitých materiálů. Stavba se stala symbolem moderní brněnské architektury a ovlivnila názory na obytný prostor.

**Židovská čtvrť a bazilika sv. Prokopa v Třebíči** (2003) je souborem zaujímavým částí městské památkové zóny v Třebíči. Zahrnuje bývalou židovskou čtvrť Zámostí, židovský hřbitov severně od této čtvrti a kostel sv. Prokopa jako součást bývalého kláštera benediktinů (později zámku) v Třebíči (severozápadně od židovské čtvrti). Soubor je vzácným příkladem dlouhodobé pokojné koexistence dvou kultur v moravském feudálním městě. Židovská čtvrť, mimořádně uceleně zachovaná v působivém prostředí mezi řekou a skalním masívem severně od vlastního centra Třebíče, se rozvíjela od středověku do 20. století. Její podoba dokládá urbanistický vývoj židovských čtvrtí, jejich postupné zahušťování i vnější proměny staveb, z nichž řada má dochované renesanční či barokní jádro. Románsko-gotická bazilika sv. Prokopa je obdivuhodnou uměleckou syntézou konstrukčních a výtvarných principů evropské architektury 1. poloviny 13. století, svým vybavením a ztvárněním v jihomoravském prostředí této doby zcela ojedinělou.

## 1.3 Památky UNESCO v ČR

### Historické centrum Prahy





Foto: Karlův most, Praha In: Shutterstock

Praha již od středověku platila za jedno z předních kulturních center křesťanské Evropy. Je spojena s prominentními jmény v oblasti umění, vědy i politiky, jako jsou Karel IV., Jan Hus, Johannes Kepler, Wolfgang Amadeus Mozart, Albert Einstein ad. Historické jádro zahrnuje Pražský hrad, Hradčany, Malou Stranu, Karlův most, Staré Město s Josefovem, Nové Město, Vyšehrad a další památky. Všechny společně náleží k historicky i umělecky nejvýznamnějším v Evropě.

### **Historické centrum Českého Krumlova**



Český Krumlov In: Shutterstock

Město v Jihočeském kraji bylo postaveno na břehu Vltavy kolem hradu a zámku ze 13. století s gotickými, renesančními a barokními prvky. Je to skvělý příklad malého středoevropského středověkého města, jehož architektonické dědictví zůstává nedočené díky poklidnému vývoji v průběhu více než pěti set let.



Čtěte také:

Český Krumlov - krásný zámek i historické centrum

### Historické centrum Telče



Telč In: Shutterstock

Město Telč se nachází 25 km jihozápadně od Jihlavy, v kraji Vysočina. Historické centrum má trojúhelníkové tržní náměstí obklopené renesančními a barokními měšťanskými domy, jejichž původ je ovšem středověký. Původně byly ze dřeva, ale po požáru na konci 14. století byly přestavěny na kamenné. Město následně obklopily zdi. Gotický hrad byl v 15. století rovněž přestavěn.

### Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře





Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého In: Shutterstock

Poutní kostel byl postaven na počest sv. Jana Nepomuckého v letech 1719 až 1727 nedaleko Žďáru nad Sázavou. Objekt se skládá z centrálního kostela obklopeného kruhovým klášterem. Je to jedno z děl významného českého architekta italského původu, Jana Blažeje Santiniho-Aichela. Jeho originální styl, jímž se proslavil, spadá mezi novogotický a barokní, a bývá proto označován jako barokní gotika.

Poznejte s námi krásy naší vlasti:

Historické centrum Kutné Hory, Chrám sv. Barbory, Katedrála Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci





Kutná Hora In: Shutterstock

Ve 14. století se Kutná Hora stala královským městem s památkami symbolizujícími její význam a prosperitu. K vidění je tu nejen stříbrný důl a rozsáhlá kostnice, ale i dvě obzvláště důležité pamětihodnosti, Chrám sv. Barbory a Katedrála Nanebevzetí Panny Marie. Tato mistrovská díla jsou součástí zachovalé středověké městské struktury a rozhodně vás ohromí.



Čtěte také:

Malý průvodce Kutnou Horou

**Lednicko-Valtický areál**



Zámek Lednice In: Shutterstock

Krajinný celek v okrese Břeclav je pokládán za nejrozsáhlejší komponovanou krajinu v Evropě, ne-li na světě. Je dílem rodu Lichtenštejnů, vládnoucího během 17. až 20. století. Lichtenštejnové si vzali za vzor barokní architekturu a upravili renesanční zámky Lednice a Valtice. Celou oblast přetvořili v duchu anglických romantických principů krajinné architektury do podoby krásného přírodního parku.

### **Zahrady a zámek v Kroměříži**



Květná zahrada v Kroměříži In: Shutterstock

Zahrady a zámek v Kroměříži jsou pozoruhodně zachovalým příkladem evropské barokní knížecí rezidence a rekreačních zahrad s větším parkem, jenž odráží romantismus 19. století. Soubor tvořený Arcibiskupským zámkem, sousední Podzámeckou zahradou a nedalekou Květnou zahradou byste našli v historickém centru města ve Zlínském kraji. Monumentální barokní zámek má bohatě zdobené interiéry a obsahuje cenné umělecké sbírky.



## Vesnická rezervace Holašovice



Vesnická rezervace Holašovice In: Shutterstock

Originální lidové stavby v historické vesnici Holašovice pocházejí z 18. a 19. století a byly postaveny ve stylu známém jakožto „jihočeské lidové baroko“. Zachovávají půdorys, jehož původ najdeme až ve středověku. Obec leží v Jihočeském kraji, asi 17 km západně od Českých Budějovic a 24 km severně od Českého Krumlova.

## Zámek Litomyšl



Zámek Litomyšl In: Shutterstock

Styl arkádového zámku vyvinuli v Itálii a následně upravili v českých zemích. Ve druhé polovině 16. století nechal zámek Litomyšl postavit Vratislav Nádherný z Pernštejna jako dar pro Marii Manrique de Lara. Jedním z pokladů zámku je divadlo z roku 1797.

## Sloup Nejsvětější Trojice v Olomouci



Sloup Nejsvětější Trojice v Olomouci In: Shutterstock

Pamětní sloup, postavený počátkem 18. století díky Václavu Renderovi v regionálním stylu známém coby „olomoucké baroko“, je vysoký 35 m a zdobený jemnými náboženskými sochami významného moravského umělce Ondřeje Zahnera. Stojí uprostřed historického centra Olomouce. Má vysokou symbolickou hodnotu. Představuje náboženskou oddanost a pocit hrdosti místních obyvatel.

### **Vila Tugendhat v Brně**





Vila Tugendhat v Brně In: Shutterstock

Vila Tugendhat navrhl přední německý architekt Ludwig Mies van der Rohe na zakázku Greta a Fritze Tugendhatových, členů bohatých průmyslových rodin z Brna, v letech 1929 až 1930. Vila je průkopnickou prací moderní rezidenční architektury 20. století. Její zvláštní hodnota spočívá v použití inovativních prostorových a estetických konceptů, usilujících o uspokojení nových životních potřeb prostřednictvím moderní průmyslové výroby.

**Židovská čtvrť, židovský hřbitov a křesťanská bazilika sv. Prokopa v Třebíči**



Bazilika sv. Prokopa v Třebíči In: Shutterstock

Pěší stezka propojuje tři historické památky a připomíná staletí dlouhé soužití křesťanské a židovské komunity. Bazilika sv. Prokopa byla vybudována coby součást benediktinského kláštera v románském stylu s prvky gotiky a řadí se ke klenotům evropského stavitelství. Nachází se v těsné blízkosti třebíčského zámku a muzea vysočiny. V zadní části se rozprostírá benediktínská bylinková zahrádka. Židovský hřbitov je jedním z největších a nejlépe zachovaných ve střední Evropě. Židovská čtvrť pak připomíná bohatou historii místní židovské obce.

## 1.4 Osobnosti evropské kulturní politiky

### Jack Lang (nar. 1939) – legendární ministr kultury

Profesor mezinárodního práva a legendární francouzský ministr kultury a kulturní a divadelní organizátor působících ve francouzských vládách v 80. a 90. letech. Angažoval se v řadě divadelních projektů – např. festival mladého a studentského divadla v Nancy, působil také jako ředitel pařížského Národního divadla de Chaillot.

Prosazoval přesvědčení, že stát musí preferovat vzdělání, výzkum a kulturu a přednostně se musí věnovat společnosti, kultuře, inteligenci, inovaci a kráse.

Realizoval projekt decentralizace v zemi s tradičním metropolitním charakterem. Výrazně zvýšil (dvojnásobně) podíl kultury ve státním rozpočtu. Nedostižný vzor politika působícího ve sféře kulturní politiky a usilující o kulturní stát. Zasadil se o přijetí zákona, který stanovil maximální marži při prodeji knih na pět procent, zavedl Svátek hudby a projekce klasických filmů v Palais do Tokyo, vytvořil Národní choreografické centrum a Národní centrum cirkusových umění, podporoval velkolepé stavby jako La Grande Arche, Pyramida v Louvru nebo Zenith de Paris. Vysloužil si přezdívku „revoluční realista“ a inicioval také opatření proti amerikanizaci francouzské kultury. Usiloval o přenesení do praxe myšlenky, že kultura je všechno ušlechtilé, od uměleckých děl až pro projevy každodenního života.

Později zastával také funkci ministra školství a byl poslancem Evropského parlamentu. Byl rovněž zakladatelem Unie evropských divadel, předsedal porotě Berlínského mezinárodního filmového festivalu, byl zvláštním velvyslancem prezidenta na Kubě a v Severní Koreji, působil jak poradce Organizace spojených národů pro boj s piráctvím. Stal se jedním z nejpopulárnějších francouzských politiků konce 20. století.

Vášnivě se zajímal o Itálii, svou biografii Františka I. nazval „Italský sen“, uspořádal velkolepou výstavu zasvěcenou „Pokladům Medicejských“ na zámku v Blois a je autorem knihy Lorenzo Nádherný. Lorenzo z florentského rodu Medicejských se pro něj stal vzorem osobnosti, která dovede k dokonalosti jedinečnou synergií velkorysosti, autority a mistrovské diplomacie, která symbolizuje jeho „kulturní politiku“.

**Lorenzo Nádherný** (autor Jack Lang) – román o tom, jak v roce 1469 stanul Lorenzo de Medici jako dvacetiletý v čele Florencie a svým diplomatickým úsilím a penězi z tohoto městského státu učinil centrum kultury a umění, které reprezentovalo zlatý věk renesance, srovnatelné s dobou Ludvíka XIV. ve Francii nebo Filipa II. ve Španělsku.

**Evropský svátek hudby – pravidla.**

- 1) 21. června v době letního slunovratu
- 2) Hraje se živá hudba všech žánrů
- 3) Účast amatérských a profesionálních hudebníků
- 4) Veškeré koncerty jsou zdarma a organizátoři pracují a umělci vystupují bez nároku na honorář a zisk
- 5) Svátek musí být otevřený všem typům hudby pro všechny druhy publika
- 6) Svátek hudby probíhá ve veřejném prostoru - ulice, náměstí, parky, sady, rovněž se mohou konat na místech, která nejsou tradičně určena hudbě (muzea, nemocnice, veřejné budovy atd.).

### **Melina Mercouri (1920 – 1994).**

Nejprve vynikající řecká i evropská herečka, zpěvačka, bojovnice za demokracii a později politička - výjimečná ministryně kultury Řecka, zakladatelka projektu – Evropské hlavní město kultury (1985). Byla nazývána „poslední řecká bohyně“.

Usilovala o to, aby se kultura stala součástí každodenního života lidí, aby pronikala do škol, mezi děti, aby její význam byl výrazně prezentován také v médiích.

**„Kultura, umění a kreativita jsou stejně důležité jako průmysl, obchod a ekonomika.“**

**„Kultura je těžkým průmyslem Řecka“.**

### **ÚKOL**



Uvést nejzajímavější kulturní památky České republiky, které jste osobně navštívili. Uvést některé z památek světového kulturního dědictví. Vysvětlit poslání UNESCO. Charakterizovat výjimečnost projektu Evropské hlavní město kultury. Význam Meliny Mercouri a Jacka Langa.

### **SHRNUTÍ**



Diskuze na téma lekce, osobní zkušenosti studentů z návštěvy kulturních památek. Vhled do problematiky ochrany a zachování kulturních památek.

---

